

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 17,200 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี Double Cluster Sampling ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและกลุ่มโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยสุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ โรงเรียนลำปางกัลยาณี และโรงเรียนอาชีวศึกษาได้โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี จากนั้นจึงสุ่มนักเรียนจากโรงเรียนทั้งสอง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนลำปางกัลยาณี จำนวน 201 คน และนักเรียนจากโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี จำนวน 199 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538)

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาตัวแปร ดังนี้

1. การรับรู้ความสามารถของตนเอง
2. ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค
3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นเรียน ผลการเรียน งานอดิเรก ลักษณะการพักอาศัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือ 3 ชนิดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล
2. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง
3. แบบวัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค

ลักษณะเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นเรียน ผลการเรียน (GPA) งานอดิเรก
ลักษณะการพักอาศัย
2. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง นำมาจากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของ
ตนเอง ซึ่ง สударตน์ ขวัญเงิน (2537) ดัดแปลงมาจากแบบวัด Self-efficacy Scale ของ Sherer และ
คณะ (1982) มีจำนวน 23 ข้อ

ในการตอบแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเอง ในแต่ละข้อความผู้ตอบต้องเลือก
เพียงคำตอบเดียวที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของผู้ตอบมากที่สุด ลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบลิเคอร์ต
5 ระดับและมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึก นึกคิดของผู้ตอบเลย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้น ไม่ตรงกับความรู้สึก นึกคิดของผู้ตอบเป็นส่วนใหญ่
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบไม่แน่ใจว่ามีความคิดเห็น หรือความรู้สึก นึกคิดอย่างไรกับข้อความนั้น
เห็นด้วย	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้น ตรงกับความรู้สึก นึกคิดของผู้ตอบเป็นส่วนใหญ่
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เมื่อผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้น ตรงกับความรู้สึก นึกคิดของผู้ตอบทุกประการ

การให้คะแนนแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ จึงแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

		ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	5
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	4
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	3
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	1

เกณฑ์การให้คะแนนรายข้อและโดยรวม ซึ่งกำหนดจากจุดกึ่งกลางของคะแนน 5 ระดับของแบบวัดมีดังนี้

คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูง

แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้ผ่านการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเชื่อมั่นของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองเท่ากับ .86 และการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปใช้กับวัยรุ่นที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

3. แบบวัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค นำมาจากแบบวัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค (The Adversity Response Profile หรือ APR Quick Take™) ของ Stoltz (2000) แปลและเรียบเรียงโดย ชีระศักดิ์ กำปรรณารักษ์ (2548) แบบประเมิน APR Quick Take™ ได้รับการออกแบบเพื่อใช้วัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอย่างง่ายและรวดเร็ว เป็นเครื่องมือวัดการตอบสนองต่อความยากลำบากหรืออุปสรรคต่างๆ ที่ใช้ได้กับทั้งบุคคล องค์กร โรงเรียน ชุมชน แบบทดสอบนี้สามารถวัดองค์ประกอบย่อย 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ความสามารถในการจัดการหรือควบคุมสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคหรือปัญหา (C)

3.2 ความสามารถในการเข้าใจถึงสาเหตุและความรับผิดชอบต่ออุปสรรคหรือปัญหานั้นๆ (O₂)

3.3 ความสามารถในการจัดการต่อความยุ่งยากนั้นไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอื่นๆ (R)

3.4 ความสามารถในการรับมือกับความขัดแย้งของปัญหา (E)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแต่ละองค์ประกอบย่อยของ AQ ได้แก่ CO₂RE ซึ่งตามแบบประเมิน APR Quick Take™ ของ Stoltz ประกอบด้วยข้อคำถาม 30 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยประเด็นย่อย ข้อละ 2 ประเด็น ในแต่ละองค์ประกอบย่อยประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ประเด็นย่อย โดยกำหนดรหัสเป็นบวก (C+, O₂+, R+, E+) ด้านละ 5 ประเด็นย่อย และรหัสลบ (C-, O₂-, R-, E-) ด้านละ 10 ประเด็นย่อย ลักษณะแบบสอบถามเป็นการเรียงลำดับตัวเลือก 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนจากระดับ 1 ถึง 5 ดังนี้

ระดับ 1	จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางด้านซ้ายมือมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
ระดับ 2	จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางด้านซ้ายมือมาก	ให้	2	คะแนน
ระดับ 3	จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางด้านซ้ายมือและ ทางขวามือในระดับปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับ 4	จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางด้านขวามือมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับ 5	จะอยู่ใกล้เคียงกับคำตอบทางด้านขวามือมากที่สุด	ให้	5	คะแนน

วิธีการให้คะแนน คิดเฉพาะข้อที่มีรหัสเป็นลบ (C-, O₂-, R-, E-) ให้คะแนนระหว่าง

1-5 คะแนน

คะแนนรวมทั้งหมด เท่ากับ 200 คะแนน โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

166 – 200	ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอยู่ในระดับสูงมาก
135 – 165	ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอยู่ในระดับสูง
95 – 134	ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง
60 – 94	ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำ
ต่ำกว่า 59	ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคอยู่ในระดับต่ำมาก

แบบวัดความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบวัด ไปใช้กับวัยรุ่นที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการสุ่ม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์แนะแนวของ โรงเรียนที่ได้รับการสุ่ม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
3. แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่ม
4. เก็บแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้บรรยายปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น เพื่อใช้สรุปปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ชั้นเรียน ผลการเรียน (GPA) งานอดิเรก ลักษณะการพักอาศัย
2. สถิติทดสอบสมมติฐานของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค แยกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธี t-test (Independent Samples)

3. สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรับรู้ความสามารถของตนเองและความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค แยกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

4. สถิติทดสอบหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค

5. ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved